

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Сумський державний університет

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова приймальної комісії

« 17 » 04 2023 р.

ПРОГРАМА

**вступного випробування з мови навчання (української)
при прийомі іноземних громадян на навчання для здобуття
ступенів «бакалавр» або «магістр» або «доктор філософії»**

1. Загальні положення

Програму розроблено на підставі Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», Умов прийому на навчання до вищих навчальних закладів України, Правил прийому на навчання до Сумського державного університету, Загальноосвітнього стандарту з української мови як іноземної та Комплексу програм з української мови як іноземної.

Вступний іспит з української мови як мови навчання проводиться для прийому на навчання до Сумського державного університету іноземних громадян та осіб без громадянства за освітньо-професійною програмою підготовки бакалавра.

Мета вступного іспиту – оцінити ступінь підготовленості вступників з української мови як іноземної для конкурсного відбору.

Завдання вступного іспиту з української мови як мови навчання полягає в тому, щоб виявити знання та вміння, які визначають рівень мовної та комунікативно-мовленнєвої компетенції вступників з української мови:

1. Мовна компетенція:

- знати і правильно вживати мовні засоби у межах окремого речення і в комунікативно-мовленнєвій діяльності;

- володіти основними фонетичними й інтонаційними нормами української вимови;

- знати основи українського словотвору, будови слова, морфології, синтаксису, лексики.

2. Комунікативно-мовленнєва компетенція:

Читання:

- сприймати фактичну інформацію тексту, виділяти основну і другорядну інформацію, розуміти ставлення автора;

- сприймати зміст тексту загалом, визначати тему й ідею, а також розуміти логічну схему розгортання тексту;

- при читанні тексту стежити за ходом подій, викладених у ньому, кваліфікувати спосіб повідомлення, висловлювати ставлення до події.

Письмо:

- відтворювати текст, демонструючи уміння виділяти основну інформацію, здійснювати компресію шляхом відкидання другорядної інформації.

- створювати письмовий текст, що стосується соціально-культурної та офіційно-ділової сфери спілкування, як відповідь на поставлене запитання.

2. Порядок складання вступного іспиту

Вступний іспит проводиться в письмовій формі. Загальна кількість тестів за типами завдань:

Завдання 1. Лексика. Граматика – 27;

Завдання 2. Читання – 10;

Завдання 3. Письмо – 5.

Тривалість проведення вступного іспиту – дві академічні години.

3. Теми навчального матеріалу, який вноситься на вступний іспит

ЛЕКАСИКА. ГРАМАТИКА.

Іменник. Відмінювання іменників чоловічого роду з твердою основою; - відмінювання іменників чоловічого роду з кінцевим компонентом –яр; відмінювання іменників чоловічого роду із закінченнями -о, -а; відмінювання іменників чоловічого роду з кінцевими компонентами ж, ч, щ, ш; відмінювання іменників чоловічого роду з кінцевими компонентами -ець, -ень; відмінювання іменників назв осіб чоловічого роду з кінцевим компонентом -ин (-анин, -янин) .

- відмінювання іменників жіночого роду із закінченням -а/-я, -ія; відмінювання іменників жіночого роду із закінченням -а (прикметникове походження); відмінювання іменників жіночого роду із нульовим закінченням.

- відмінювання іменників середнього роду із закінченнями -о, -е; відмінювання іменників середнього роду із закінченням -а/-я (із появою суфіксів -ат/-ят, -ен; відмінювання іменників середнього роду із закінченням -е/-є (прикметникове походження).

- відмінювання множинних іменників.

- відмінювання аббревіатур та складноскорочених слів.

Прикметник. Відмінювання прикметників чоловічого, жіночого, середнього роду із закінченнями -ий, -а, -е; -ій, -я, -є. Відмінювання прикметників чоловічого роду із нульовим закінченням; відмінювання прикметників у формі множини.

Числівник. Відмінювання числівників на позначення часу, дати.

- відмінювання родових форм порядкових числівників із закінченням -ий, -а, -е;

- відмінювання складених порядкових числівників.

- відмінювання кількісних числівників один (одна, одне, одні), два (дві), три, чотири, від 5 до 20, 30, 50, 60, 70, 80, 90, 100.

Займенник. Відмінювання особових займенників. Відмінювання присвійних займенників чоловічого, середнього і жіночого роду;

- відмінювання присвійного займенника *їхній, їхня, їхнє, їхні*;

- відмінювання особово-вказівних займенників: *він (його, у нього, йому, ним, на ньому), вона (її, біля неї, їй, нею, на ній), воно (його, у нього, йому, ним, на ньому), вони (їх, для них, ним, ними, на них)*.

- відмінювання зворотного займенника *себе (собі, собою, на собі)*.

- відмінювання вказівних займенників *той, та, те, ті; цей, ця, це, ці*.

- відмінювання питально-відносних займенників *хто, що*;

- відмінювання питально-відносних займенників *який, чий, котрий*;

- відмінювання питально-відносного займенника *скільки*;
- відмінювання неозначених займенників: *хтось, хто-небудь, щось, що-небудь*;
- відмінювання неозначених займенників: *якийсь, який-небудь, чийсь, чий-небудь*.

Дієслово. Особові форми дієслова. Дієвідмінювання дієслів доконаного і недоконаного виду. Час. Змінювання дієслів недоконаного і доконаного виду в минулому часі за родами і числами. Наказовий спосіб. Умовний спосіб.

СЛОВОТВІР. Ступені порівняння якісних прикметників: проста й складена форма. Утворення видових пар дієслів, дієслів руху. Утворення назв осіб за видом діяльності; утворення від дієслів іменників-назв діяльності (суфікси -нн-, -енн-, -інн); -утворення іменників-назв місць за виконуваною дією: спати – *спальня*, приймати – *приймальня*, читати – *читальня*, лікувати – *лікарня*.

СИНТАКСИС. Просте розповідне, питальне, спонукальне речення. Просте ускладнене речення з однорідними членами і узагальнювальним словом. Речення з дієприкметниковим і дієприслівниковим зворотами. Вставні слова і звертання.

Складне речення. Складносурядне. Складнопідрядне. Безсполучникове складне речення. Пряма і непряма мова.

4. Тематика писемного висловлювання:

Людина і її цінності:

- людина як особистість: характер, звички, прагнення;
- сім'я, родинне дерево;
- дружба, друзі, їх місце у житті людини;
- кар'єра, професійне зростання;
- батьки і діти; взаєморозуміння між поколіннями;
- захоплення; молодіжні субкультури;
- спорт; досягнення українців у спорті;
- мистецтво; музика, образотворче мистецтво, танці, кіно, мода.

Людина і суспільство:

- економіка: розвиток, сучасні проблеми; споживчий кошик; житло;
- традиції і звичаї українців;
- права людини, обстоювання своїх прав;
- міжнародні відносини, дипломатія в Україні;
- освіта: система освіти, розвиток, проблеми; освіта і виховання в житті людини.

Людина і світ:

- природа, природні пам'ятники України;
- екологія: види забруднення довкілля, охорона навколишнього середовища;
- наукові досягнення;
- медицина: народна і традиційна;
- засоби зв'язку: телефон та Інтернет; соціальні мережі;
- людина й інші живі істоти: гуманне ставлення.

5. Критерії оцінювання знань

Результат вступного іспиту оцінюються за шкалою від 100 до 200 балів. Бал вступного іспиту визначається так:

Частина	Кількість ситуацій вибору	№ завдань	Оцінка в балах за 1 завдання	Максимальна кількість балів
I.1	15	1–15	5	75
I. 2.1.	4	1–4	5	20
I. 2.2.	4	1–4	5	20
I. 2.3.	4	1–4	5	20
II	10	1–10	4	40
III	5	1–5	5*	25
Разом:	42			200

*Завдання частини III. ПИСЬМО оцінюються так: правильна повна відповідь на запитання – 5 балів; правильна неповна відповідь – 2 бали.

Вступник допускається до участі у конкурсі, якщо оцінка за виконання вступного випробування становить від 100 до 200 балів.

Програму обговорено та узгоджено на засіданні кафедри мовної підготовки іноземних громадян Сумського державного університету (протокол №1 від 12 січня 2023 р.)

6. Література для підготовки до вступного іспиту

1. Українська мова для іноземців. Рівень А 1: навчальний посібник / Є. О. Голованенко, Т. О. Дегтярєва, Г. І. Дядченко, О. П. Коньок, О. М. Скварча, А. В. Шевцова, Л. М. Яременко. Суми : ТОВ «ВТД «Університетська книга», 2019. 279 с.

2. Українська мова для іноземців. Рівень А 2: навчальний посібник / Т. О. Дегтярєва, О. П. Коньок, О. М. Скварча, О. М. Скварча, Н. О. Тубол, А. В. Шевцова, Л. М. Яременко. Суми : ТОВ «ВТД «Університетська книга», 2019. 215 с.

3. Українська мова для іноземців. Рівень В 1 : навчальний посібник / Л. В. Біденко, В. А. Завгородній, М. С. Казанджиева, Г. І. Кисельова, Ю. О. Кліпатська, А. А. Силка, Т. М. Сич. Суми : ТОВ «ВТД «Університетська книга», 2019. 375 с.

4. Вступний курс з української мови для студентів-іноземців підготовчого відділення / за ред. Т.О. Дегтярєвої. Суми, 2020. 207 с.

5. Навчальні матеріали до елементарного курсу української мови для студентів-іноземців підготовчого відділення /укладачі: Т. О. Дегтярєва, І. М. Шевченко. Суми: Вид-во СумДУ, 2021. 91 с.

6. Українська для студентів-іноземців (початковий рівень): навчальний посібник /О. М. Волкова, Н. О. Ворона, Є. О. Голованенко та ін., за ред. Т. О. Дегтярєвої. Суми: ПФ «Видавництво «Університетська книга», 2020. 304 с.

7. Українська мова як іноземна для студентів-медиків : підручник з електрон. аудіододат : у 2 кн. Кн. 1. Соціокультурна комунікація / С. М. Луцак, А. В. Ільків, Н. П. Литвиненко та ін.; за ред. С. М. Луцак. К. : ВСВ «Медицина», 2019. 504 с. +Аудіододаток [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://link.medpuublish.com.ua/75163.rar>

Схвалено на засіданні приймальної комісії.
Протокол № 16 від 17.04 2023р.

Відповідальний секретар
приймальної комісії

І. О. Рой

Голова предметної
екзаменаційної комісії

О. П. Сидоренко

ЗАТВЕРДЖУЮ
Голова приймальної комісії

«___» _____ 20__ р.

ЕКЗАМЕНАЦІЙНЕ ЗАВДАННЯ
вступного випробування з мови навчання (української)
при прийомі іноземних громадян на навчання для здобуття
ступенів «бакалавр» або «магістр» або «доктор філософії»

Варіант № 0

1. ЛЕКСИКА І ГРАМАТИКА

I.1. Виберіть і позначте ОДИН правильний варіант у кожному завданні:

1. Ми з друзями любимо ... в театр на вистави.
А) іти
Б) ходити
В) піти
Г) гуляти
2. Наш гуртожиток ... на березі річки Псел
А) розташована
Б) розташоване
В) розташовувати
Г) розташований
3. Сумчани люблять ... легенду про заснування міста Суми.
А) розповідати
Б) розповіли
В) розповідь
Г) розповідатимуть
4. Щоб доїхати до залізничного вокзалу, Вам потрібно на тролейбус № 9 біля університету.
А) сидіти
Б) встати
В) сісти
Г) висісти
5. Гарні сувеніри можна в магазині, який розташований біля історичного музею.
А) подарувати
Б) купити
В) зробити
Г) відремонтувати
6. Нам дуже сподобався концерт.
А) вчора
Б) завтрашній
В) майбутній
Г) вчорашній

7. Омар студентам-іноземцям, як дійхати до Покровської площі.
А) пояснив
Б) пообіцяв
В) похвалився
Г) попросив
8. У вихідні дні студенти-іноземці охоче у парках та скверах нашого міста.
А) відправляють
Б) від'їжджають
В) відпочивають
Г) відробляють
9. Іноземний студент сертифікат за участь у конференції.
А) подарували
Б) обрав
В) одержав
Г) складав
10. Олені і Ганні дуже подобається:
А) про оперу
Б) опера
В) біля опери
Г) опера
11. Моя сестра повернулася:
А) з лікарні
Б) лікарня
В) при лікарні
Г) перед лікарнею
12. Мій брат хоче бути:
А) інженер
Б) у інженера
В) інженером
Г) інженеру
13. Студенти вивчають українську мову, отримати освіту в Україні.
А) що
Б) тому що
В) щоб
Г) бо
14. Азізу подобається Харків , ... нам ні.
А) а
Б) але
В) і
15. Я зовсім забув, ... починається велика перерва?
А) чи
Б) чому
В) чого
Г) коли

**I.2.1. Установіть відповідність між реченнями і словами (словоформами, фразами).
Кожній цифрі відповідає одна літера.**

1. ... я завтра побачу Марію, я розповім їй про новий розклад.	а) тому
2. Моя подруга хоче, ... на канікулах ми поїхали на екскурсію до міста Київ.	б) якщо
3. Я не вивчив нові слова, ... мені було важко писати диктант	в) щоб
4. Викладач сказав, ...завтра буде екскурсія містом.	г) що

I.2.2

1. Сергій часто спілкується з батьками. Він ...	а) ... хоче бути популярним співаком.
2. Максим хоче добре знати хімію. Він ...	б) ... також хоче бути лікарем.
3. Батько Оксани – лікар. Вона ...	в) ... дуже любить свою сім'ю.
4. Борис любить співати пісні. Він ...	г) ... часто проводить свій час у лабораторії.

I.2.3

1. Зверни увагу на... , яка йде до нас.	а) дівчиною
2. Я знайомий із... , яка йде до нас.	б) дівчину
3. Друг розповів ... , яка йде до нас.	в) про дівчину
4. Він сказав «Добрий день»...., яка йде до нас	г) дівчині

II. ЧИТАННЯ

1. Прочитайте текст і виберіть правильне твердження відповідно до змісту

Альберт Ейнштейн

Альберт Ейнштейн народився 14 березня 1879 року в Ульмі, що в Німеччині. У 1895 р. Ейнштейн не склав іспит, який дозволив би йому отримати диплом інженера-електрика у Швейцарському федеральному політехнічному коледжі у Цюриху. Після провалу на іспиті Ейнштейн пішов до середньої школи в Арау. Там він написав твір про свої плани на майбутнє: «Якби мені пощастило і я склав вступні іспити, я б поїхав до Цюриху. Я пробув би там чотири роки, щоб вивчити математику і фізику. Уявляю себе в ролі вчителя.

У 1896 році він вступив до Швейцарського Федерального політехнічного коледжу в Цюриху. У 1901 р. Ейнштейн одержав і диплом, і швейцарське громадянство. Цього ж року він прийняв пропозицію щодо роботи технічного асистента у швейцарському бюро патентів. У 1905 р. чоловік у Цюрихському університеті здобув ступінь доктора за дисертацію на тему: «Про нове визначення розмірів молекул».

У 1921 р. Ейнштейн одержав Нобелівську премію, але не за теорію відносності, а за його роботу 1905 р. з вивчення активно-електричного ефекту.

Під час третьої поїздки до США в 1932 році Ейнштейну запропонували посаду професора теоретичної фізики в Принстоні. Ейнштейн прийняв пропозицію й у грудні 1932 року виїхав із Німеччини в США. Наступного місяця в Німеччині до влади прийшли нацисти, тому Ейнштейн уже більше ніколи туди не повертався. Він став громадянином США у 1940 р. і залишив свою роботу в 1945 р.

За тиждень до смерті Ейнштейн підписав останній свій лист. У ньому він дав згоду вписати своє ім'я в маніфест, що закликає всі країни відмовитися від ядерної зброї.

Альберт Ейнштейн помер 18 квітня 1955 р. у Принстоні, Нью-Джерсі, США. Його тіло кремували в Трентоні, Нью-Джерсі, о 4 годині дня 18 квітня 1955 р. – у день смерті. Місце, де був розвіяний його порошок, не розголошується

Твердження	Так	Ні
1. Ейнштейн народився у Швейцарії.		
2. Він став інженером-електриком.		
3. Чи вчився Ейнштейн в Швейцарському федеральному політехнічному коледжі.		
4. Ейнштейн здобув ступінь доктора.		
5. Ейнштейн був професором хімії.		
6. Докторська дисертація Ейнштейна мала назву «Про нове визначення розмірів планет Сонячної системи».		
7. США не подобались вченому, тому він відмовився працювати в Принстоні.		
8. Ейнштейн отримав Нобелівську премію за теорію відносності.		
9. Професор закликав країни активно розробляти та застосовувати ядерну зброю.		
10. Відомий вчений похований у США.		

III. ПИСЬМО

Дайте відповіді на запитання:

1. Ким себе уявляв Ейнштейн, коли навчався у школі?
2. Ким працював Ейнштейн у 1901 році?
3. У якому університеті вчений отримав ступінь доктора?
4. За що Ейнштейну присудили Нобелівську премію?
5. Коли Ейнштейну запропонували посаду професора теоретичної фізики?

Голова предметної
екзаменаційної комісії

О. П. Сидоренко

АРКУШ ВІДПОВІДІ
вступного випробування з мови навчання (української)
при прийомі іноземних громадян на навчання для здобуття
ступенів «бакалавр» або «магістр» або «доктор філософії»

Варіант № _____

I. ЛЕКСИКА І ГРАМАТИКА**1. Лексика. Граматика**

1	А	Б	В	Г
2	А	Б	В	Г
3	А	Б	В	Г
4	А	Б	В	Г
5	А	Б	В	Г
6	А	Б	В	Г
7	А	Б	В	Г
8	А	Б	В	Г
9	А	Б	В	Г
10	А	Б	В	Г
11	А	Б	В	Г
12	А	Б	В	Г
13	А	Б	В	Г
14	А	Б	В	
15	А	Б	В	Г

1.2.1. Лексика. Граматика

1	2	3	4

1.2.2. Лексика. Граматика

1	2	3	4

1.2.3. Лексика. Граматика

1	2	3	4

II. ЧИТАННЯ

Твердження	Так	Ні
1. Ейнштейн народився у Швейцарії.		
2. Він став інженером-електриком.		
3. Чи вчився Ейнштейн в Швейцарському федеральному політехнічному коледжі.		
4. Ейнштейн здобув ступінь доктора.		
5. Ейнштейн був професором хімії.		
6. Докторська дисертація Ейнштейна мала назву «Про нове визначення розмірів планет Сонячної системи».		
7. США не подобались вченому, тому він відмовився працювати в Принстоні.		
8. Ейнштейн отримав Нобелівську премію за теорію відносності.		
9. Професор закликав країни активно розробляти та застосовувати ядерну зброю.		
10. Відомий вчений похований у США.		

III. ПИСЬМО

Напишіть повні відповіді на запитання до тексту «Альберт Ейнштейн».

1. Ким себе уявляв Ейнштейн, коли навчався у школі?

2. Ким працював Ейнштейн у 1901 році?

3. У якому університеті вчений отримав ступінь доктора?

4. За що Ейнштейну присудили Нобелівську премію?

5. Коли Ейнштейну запропонували посаду професора теоретичної фізики?

Кількість правильних відповідей – –

Кількість балів _____; Оцінка – _____
(числом та прописом)

Голова комісії

(підпис)

(прізвище, ініціали)

Члени комісії

(підпис)

(прізвище, ініціали)

(підпис)

(прізвище, ініціали)